

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2024-1119

2.12.2024

Gjensidige Forsikring ASA

Motorvogn

Skade på girkasse – opphør av dekning for maskinskade for kjøretøy over ti år – fal. § 3-3.

Sikrede meldte 18.6.24 om girskade på sitt kjøretøy. Foretaket avslo krav om dekning av utgifter til bytte av girkasse, under henvisning til at dekningen for maskinskade opphørte i 2023, da kjøretøyet var over ti år gammelt. Sikrede forklarte at de betalte det samme for forsikringen nå som tidligere, og mente derfor at forsikringssummen burde blitt satt ned, dersom det ikke var dekning for skaden. Nemnda kom til at skaden ikke var dekningsmessig da maskinskadedekningen var falt bort på skadetidspunktet. Nemnda bemerket videre at foretaket ikke pliktet å varsle sikrede særskilt om den aktuelle begrensningen i vilkårene, og at det derfor heller ikke var grunnlag for å kreve tilbakebetalt premie for maskinskadedekningen etter fornying i 2023.

Saksfremstilling

Saken gjelder spørsmålet om Gjensidige Forsikring ASA (foretaket) er ansvarlig for å dekke maskinskade på bil. Sikrede har tegnet Bil Plussforsikring hos foretaket. I forsikringsbeviset på s. 7 gjeldende fra 19.11.23, fremgår det at forsikringen dekker:

Maskinskade: Inntil første hovedforfall etter at bilen er 10 år (fra førstegangs reg.dato) eller km-stand 200 000 - det som inntreffer først.

Nærmere om forsikringens dekningsomfang fremgår under punktet "Hvilke skader?":

Maskinskade gjelder til første hovedforfall på forsikringen etter at bilen har blitt 10 år, eller til bilen har kjørt 200 000 km - det som inntreffer først

Den 18.6.24 meldte sikrede om oppstått skade på sitt kjøretøy. Skaden oppsto ifølge sikrede den 11.6.24, da kjøretøyets girkasse sluttet å fungere. I skademeldingen beskrev sikrede hendelsen slik:

V ar på veg heim frå (...) då bilen streika i (...). Bilen ville ikkje gå fram eller bakover. Fekk hjelp av ein kar som jobba på bilverkstad | han fann ut via data at bilen ikkje kunne kjøyra vidare. Måtte få bilbergar og fekk den på verkstad der dei har funne at bilen sin girkassen er øydelagt og me må ha ny.

Foretaket avslo krav om dekning av utgifter til bytte av girkasse under henvisning til at dekningen for maskinskade opphørte i 2023, da kjøretøyet var over ti år gammelt.

Sikrede forklarte at de betalte det samme for forsikringen nå som tidligere, og mente derfor at forsikringssummen burde blitt satt ned, dersom det ikke var dekning for skaden.

Sikrede krever erstatning for girskaden. Sikrede anfører at foretaket har fjernet en del av forsikringen uten varsel. Sikrede fornyet forsikringen i november 2023 og har betalt den samme summen som tidligere år. Sikrede regnet derfor med at forsikringen var lik som tidligere. Dersom sikrede hadde fått informasjon om at det ikke lenger var dekning for maskinskade, kunne sikrede ha byttet foretak. Det er foretaket som selger en vare og krever betaling for noe som står i forsikringsavtalen, men som en ikke får dekning for.

Forsikringsforetaket avviser at det er ansvarlig for å dekke skaden. På skadetidspunktet var bilen forsikret med Bil Pluss. Forsikringen inkluderer maskinskade til første hovedforfall på forsikringen etter at bilen har blitt ti år, eller til bilen har kjørt 200 000 km, det som inntreffer først. På skadetidspunktet var første hovedforfall etter at bilen hadde blitt ti år passert. Selv om maskinskadedekningen opphører, gjelder andre utvidende dekninger fremdeles, som for eksempel utvidet dekning for leiebil. Betingelsene går klart frem av vilkårene i forsikringsavtalen. Det er forventet at kunden setter seg inn i betingelsene, og vurderer sitt behov ved inngåelse og fornyelse av forsikringsavtalen.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Saken gjelder om foretaket er ansvarlig for å dekke maskinskade på bil. Sikrede har tegnet Bil Plussforsikring hos foretaket. I forsikringsbeviset på s. 7 fremgår det at forsikringen dekker:

Maskinskade: Inntil første hovedforfall etter at bilen er 10 år (fra førstegangs reg.dat0) eller km-stand 200 000 - det som inntreffer først.

Nærmere om forsikringens dekningsomfang fremgår under punktet "Hvilke skader?":

Maskinskade gjelder til første hovedforfall på forsikringen etter at bilen har blitt 10 år, eller til bilen har kjørt 200 000 km - det som inntreffer først.

Første hovedforfall etter at bilen var blitt ti år, var 19.11.23. Sikrede fikk tilsendt forsikringsbevis og vilkår den 16.10.23. Skaden oppstod 18.6.24. Da skaden oppstod hadde altså maskinskadedekningen falt bort. Utgangspunktet er derfor at sikrede ikke har krav på å få dekket skader under sin bilforsikring.

Sikrede har anført at foretaket burde varslet om at maskinskadedekningen bortfalt, og at premien i alle tilfeller burde blitt satt ned. Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig utover vilkårene for skaden som oppstod på sikredes bil, eventuelt for å tilbakebetale premie.

Forsikringsavtaleloven (fal.) har regler om foretakenes informasjonsplikt ved fornying. Ved fornyelse av forsikringen bestemmer fal. § 3-3 at foretakene i nødvendig utstrekning skal gi informasjon som nevnt i fal. § 1C-1, senest en måned før forsikringstidens utløp. Videre viser fal. § 1C-1 til bl.a. fal. § 1C-8 a) som sier at kunden skal få informasjon om "eventuelle vesentlige begrensninger i dekningen i forhold til det kunden med rimelighet kan vente er dekket etter vedkommende forsikring".

Hva som utgjør "vesentlige begrensninger" må ses i sammenheng med hva sikrede med rimelighet kan forvente at er dekket. Dette innebærer at det må foretas en konkret vurdering av den aktuelle begrensningen i vilkårene. I denne saken gjelder begrensningen kun en del av forsikringen, nemlig maskinskade. I nemndspraksis er det lag til grunn at dette ikke isolert sett kan karakteriseres som en "vesentlig begrensning" i en kaskoforsikring, jf. FinKN 2024-784, FKN 2011-390 og FKN 2012-441.

Etter forsikringsavtaleloven og nemndspraksis er det tilstrekkelig å oversende nytt forsikringsbevis og vilkår en måned før nytt hovedforfall. Sikrede fikk avtalen tilsendt 16.10.23. I forsikringsbeviset fremgikk det klart at maskinskadedekning kun gjelder inntil første hovedforfall etter at bilen er ti år. Etter nemndas syn hadde sikrede derfor anledning til å gjøre seg kjent med begrensningen og bytte foretak dersom sikrede ikke var fornøyd med dekningen. Nemnda har i en rekke avgjørelser uttalt at sikrede plikter å lese gjennom forsikringsbeviset. Etter dette er nemnda komme til at foretaket ikke plikter å varsle sikrede særskilt om den aktuelle begrensningen i vilkårene. Dette fremstår som en rimelig løsning all den tid foretakene ikke kan vite når en kundes kjøretøy har gått 200 000 km, som er et alternativ til ti års begrensningen. Foretakene kan heller ikke vite hvilke av de to alternativene som inntreffer først. Det er derfor heller ikke grunnlag for å kreve tilbakebetalt

premie for maskinskadedekningen etter fornying i 2023. Klagen fører derfor ikke frem.
Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Birgitte Hagland (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Alexander Venås (forbrukerrepresentant).